

БИОГРАФИЯ НА МОЯ СЪПРУГ

Таньо Колев Танев е роден на 25 март 1923 г. в село Нова махала, сегашно Найденово, Старозагорско. Произхожда от бедно селско семейство. Родителите му са се занимавали със земеделие.

Баща му Кольо Танев Мичев е роден на 23 януари 1901 г., починал през 1948 г. За него зная само, че е участник в Септемврийското въстание през 1923 г. Не го познавам и нямам снимка от него.

Майка му Тодора Радева е родена в същото село на 2 юли 1899 г. Почина на 90-годишна възраст. Родила е десет деца, от които четири са починали в детска възраст, а от живите шест деца - четири са момчета и две - момичета. Двама от синовете – Ради и Илия и едната дъщеря Милка са по-мургави, а Таньо, Славка и Минчо са по-светли.

Те живееха в къща, изплетена от пръти и замазана с глина. По няколко стъпала се качваше на етаж, който се състоеше от две малки стаи, на средата сайвант и една голяма вътрешна стая с камина, в която се и хранеха. Долу имаше мазе и обор за животните. Свекърва ми казваше, че е раждала сама децата си в обора, сама е рязала пъпната връв.

Като всяко селско дете и Таньо е пасъл по цял ден овцете и козите в торбата с комат сух хляб (месеше се веднъж седмично), парче сирене или сланина и глава лук. Докато животните пасели той играел на воля.

Завършил е началното училище в село. Облякъл панталони едва когато тръгнал на училище. Дотогава е ходел с фута (дебел вълнен плат, който се навива около тялото). Прогимназия е завършил в село Съединение, на 5 км от тяхното. Всеки ден отивал и се връщал пеша.

Един негов колега по съдба, който по-късно завърши право и стана прокурор в Раднево, казваше: „Ние бяхме бедни и зле облечени селски момчета! Таньо като си събуеше панталона, той стоеше прав - от такъв дебел шаяк беше ушит.”

Като станал на 15 години го изпратили в Чирпан да учи шивашки занаят. И то защо? Баща му бил станал гарант на човек от селото да изтегли заем. Той не могъл да се издължи, затова банката си прибрала парите от него, но му дали шевната машина на длъжника. Понеже имат вече машина, решават да имат и шивач къщи. Честта се паднала на Таньо. Не зная колко години е учил занаята, но знаеше да шие добре.

Шивашката дейност на Таньо започнала от село Марково. Там работил при Георги Проданов през 1937 г. След това при Милчо Найденов от село Нова махала – края на 1937 г. до септември 1939 г. От септември 1939 г. до октомври 1942 г. работи в Чирпан при Димитър Райков Ташев. Общо е работил занаята около 5 години и 2-3 месеца.

Включил се в антифашистката борба, за което през 1943 г. е бил арестуван и осъден на 15 години строг тъмничен затвор. От присъдата е излежал една година в Старозагорския затвор. Освободен е на 8 сеп-

тември 1944 година. Това било второто му раждане. Много пъти съм го питала какво е преживял в затвора, но съпругът ми не искаше да си спомня за това.

През 1947 година (от 31 юли до 31 август) се включил в младежка строителна бригада в Димитровград, завод „Вулкан”. Там се работеше без пари и с много ентузиазъм.

Гимназиалното си образование започнал в Чирпанската мъжка гимназия като частен ученик. Когато отишъл да държи изпитите, комисията му казала едновременно да го изпитат и по пеене, и по физкултура. Таньо запял песента: “Боряно, Борянке” и започнал да играе хоро. Понеже пеел много фалшиво, членовете на комисията започнали да се смеят. Писали му тройка и по двата предмета. След девети септември 1944 г. - вече като редовен ученик, завършва VI – ти клас в Медовската гимназия. Понеже там няма по-горен клас, отново се записва в Чирпанската мъжка гимназия “П.К.Яворов”.

Таньо имаше двама приятели: Гено Стоев и Таньо Игнатов. Тримата носеха виненочервени пуловери. Когато някой говореше за тях, казваше: “приятелите с червените фанели”. Брат му Ради е бил офицер в град Кърджали и го записал да продължи образованието си при него. Там Таньо завършил последния гимназиален клас, след което постъпил на работа в Околийското управление на МВР.

През юли 1949 г. се оженихме. После Таньо стана секретар на началника и му дадоха чин. След това мина в отдела на ДС.

През януари 1955 г. го преместиха на работа в Стара Загора, като зам. началник на затвора, в който е лежал. Поради заболяване на бъбреците, през 1963 г. се пенсионира по болест. За да не скучае, над 3 години работи по половин ден в Комитета на активните борци като доброволен сътрудник. Накрая, когато напусна, му дадоха карта за почивка за 20 дни на Костенец. Това му беше заплатата. Работеше за идеи.

По-късно Таньо се почувства по-добре и на 27 април 1963 г. постъпи на работа в “Нармаг”. Там работи до 31 декември 1981 г. и се пенсионира като началник отдел. Към него бяха следните магазини: ел. материали, железария, бижутерия, мебели, музикални инструменти, златарски магазини, домашни потреби, бои и химикали. Хората, които работеха с него, бяха много. С всички беше в добри отношения и много го уважаваха. Когато съм се срещала с негови служители, винаги са казвали, че съпругът ми е бил най-

справедливия началник. Винаги е намирал начин да разрешава споровете, бил е честен и справедлив и е заставал винаги зад тях. Магазинерките казваха още, че ги респектирал с точността и честността си. Това ги стимулирало за изпълнение на задълженията. Таньо можеше да направи услуга всекиму, но за себе си никога не искаше и не обичаше да моли за нищо. Беше няколко години секретар на партийната организация, както и ръководител на кръжок.

В “Нармаг” навърши 18 години и 8 месеца трудов стаж. Общо трудовият му стаж бе 33 години и 10 месеца. На 59 години, през 1982 г. съпругът ми се пенсионира за втори път. Тогава малкият ни син Петьо и съпругата му живееха при нас, заедно със сина си Захари. Когато снахата започна работа, дадохме детето в ясла, но за кратко, тъй като много плачеше. Когато тя беше на работа, Таньо го гледаше.

Същата година и Танко, синът на Кольо, беше при нас. Сутрин аз го завеждах на детската градина и отивах на работа. Към 16 часа Таньо слагаше Захари в количката и отиваха в детската градина да вземат Танко. Тази година и майка ми беше при нас, така че къщата ни беше пълна. Когато Петьови получиха квартира, дадоха Захари в детска градина.

След това Таньо - макар и пенсионер, започна работа в Окръжното управление на МВР, където изкара 10 години. Там не ги осигурявали, поради което не му зачетоха годините за трудов стаж. Покъсно съпругът ми работи няколко години и в ГК на БКП.

Навсякъде, където е бил, Таньо се е справял добре. За това говорят многото ордени и медали, които е получил.

Имахме 1,5 дка място близо до града – лозе и овощна градина, където съпругът ми много работеше. Засаждаше различни зеленчуци и плодове и това му доставяше огромно удоволствие. В службата си разменяхме семена и разсад. Много пъти съм му казвала, че той е алчен за работа, а не за пари. С братята и сестрите му много се уважавахме и често се събирахме по най-различни поводи. Съпругът ми беше от хората, които мълчат и не се отпускат пред всекиго. Обичаше да играе табла, шах и карти.

Таньо беше далтонист. Болестите, от които е боледувал през годините, бяха много. Той имаше язва, която вероятно беше получил в затвора. През август 1951 г. получи перфорация на язвата. Лежа 10 дни в болница. През това време отслабна със 17 кг. Като го изпи-

саха, дойде на село - аз бях там с Кольо. Четиридесет дни не трябваше да яде хляб. Хранеше се само с бульони и печени картофи. След 40-ия ден започна да прибавя към яденето хляб, ориз и варени плодове. По-късно един месец го лекуваха във Военна болница-София със сънна терапия. Имаше камъни в бъбреците и често получаваше бъбречни кризи.

Когато се преместихме в Стара Загора, Таньо се разболя от туберкулоза на бъбреците и го лекуваха в МВР болница в Пловдив. Затова се наложи и първото пенсиониране (беше около 1959 г.). Дълго време се водеше на отчет към “Тубдиспансера”. Много лекарства е изпил и много стрептомицин са му слагали (инжекционно). След това всичко беше добре.

Когато влязохме в новото жилище на 12 май 1962 г., на врата му забелязах едно топче. По мое настояване веднага отиде на хирург. Лекарят му казал, че има „струма”, но да не се притеснява, защото само един на 1000 са случаите, когато се изражда и се превръща в нещо злокачествено. Ние се успокоихме и животът продължи.

През 1972 г. съпругът ми започна да слабее, но не пожела да отиде на лекар. През лятото на 1974 г. го срещнал един лекар от Чирпан и го попитал защо е отслабнал толкова много - да не би да има някакви образувания по себе си. Таньо отговорил, че има едно топче на врата от 12 години. Лекарят му казал още на другия ден да отиде на преглед. Таньо изпълни препоръката и диагнозата беше студен възел на щитовидната жлеза, който трябва да се оперира в срок от три месеца.

Постъпи в болница и на 23 септември 1974 г. му оперираха щитовидната жлеза. Диагнозата беше рак. След месец се наложи втора операция, защото хирургът оставил малко от жлезата, която можела да изпълнява функцията си. Наложил се да бъде извадена и тази част в болницата в Пловдив. Там Таньо остана 5-6 месеца на облъчване с радиоактивен йод и кобалт. Беше му окапала брадата и едва шептеше.

След излизането си от болницата съпругът ми продължи да работи в “Нармаг”. По същото време стресът, който изживя, отключил скрития диабет. Започнал да пие манинил и в 1991 г. мина на инсулин двукратно. По-късно, години след операцията, започнал да повишава

кръвното. Накрая разви хипертонична болест. Много грижи полагах за него и той го отчиташе. Често ми е казал: “Благодарение на теб съм жив”.

Въпреки многобройните заболявания, Таньо имаше много здрав и спокоен сън, но твърдеше, че никога не е сънувал. Много пъти ми е казал, че не знае какво е да те боли глава. Никога не го е почувствал.

Пиеше много лекарства, но успя да доживее 82 години и 6 месеца. Сигурно имаше още години пред него, но поради стеснение на пилора се наложи да постъпи в Окръжна болница – Стара Загора. Там лекарите проявиха престъпна небрежност, което предизвика и преждевременната му смърт. Беше запланувал да стигне годините на майка си, но съдбата реши друго - почина на 17 септември 2005 година.

Тази снимка е от сватбата на сина ни Петьо – 19 ноември 1979 г. Тогава, по настояване на нашия приятел Иван Чакъров, танцувахме маскирани. Това е един от редките моменти, в които Таньо се отпусна за непланирано веселие.